

Glemte alkoholen

Halvor Kjølstad
psykologspesialist

Psykologtidsskriftets utgave om rus manglet fokus på rusmiddelet som brukes av flest, skader flest og dreper flest.

RUS

JEG BLE GLAD for å se forsiden på juniutgaven av tidsskriftet. Som gammel kliniker med mange år i både rusfeltet og det psykiske helsevernet så jeg fram til å lese om tankene til Kari Lossius om nødvendigheten av å avkriminalisere rusfeltet, og som erfaren Rorschach-tester imøteså jeg det endelige svaret på hvordan en rusproblematikers Rorschach-profil ser ut.

Lesningen bød imidlertid på flere overraskelser. Det viste seg at sentralstyret pluss noen til hadde vært på studietur i Portugal, og Rorschach-reklamen var bare bløff. På den andre siden var det helt fint å lese om både Portugal-turen og avkriminaliseringstankene til Lossius, og jeg så ingen grunn til å steile over president Hofgaards refleksjoner under overskriften «Veivalg i ruspolitikken».

Men så slo det meg at det var noe som manglet, og etter en del tenkning og leting i tekstene gikk det opp for meg at den gamle høvding Kong Alkohol glimret med sitt fravær. Dog ikke helt – på side 564 refereres det til en oppsummering de portugisiske myndighetene har gjort av resultatene av de senere års ruspolitikk, og her heter det blant annet at man har sett «en viss oppgang i antall som ble behandlet for alkoholproblemer». Vi skal heller ikke se bort fra at alkoholen har sin plass også på illustrasjonen på side 562 – her kan vi ane konturene av noen flasker som muligens kan inneholde alkoholholdige drikker. Men ellers null om alkohol.

Hvordan i all verden kan Psykologtidsskriftet sette fokus på rusfeltet og ruspolitikken uten i det hele tatt å si/mene noe om det rusmiddelet som brukes av flest, skader flest og dreper flest?

Og så til Norsk psykologforening (NPF): Har foreningen i det hele tatt noen mening om ruspolitikk i vid forstand (f.eks. om tilgjengelighet og prising av alkohol), eller begrenser man seg til å mene noe forsiktig om hvordan vi bør håndtere de illegale rusmidlene og de som bruker/misbruker disse?

Er NPF interessert i å problematisere det finurlige skillet i spesialisthelsetjenesten mellom psykisk helsevern og rusfeltet (med det klingende navnet Tverrfaglig Spesialisert Rusbehandling!)? Ønsker vi fortsatt å opprettholde rusfeltet som særomsorg, mens den kliniske virkeligheten er at brukerne i det psykiske helsevernet i stor grad preges av rusproblemer, og at deres «kolleger» i rusvirksomhetene strever med psykiske plager som bare det? En rask titt på stilling ledig-annonsene i tidsskriftet de siste par årene viser at praksisfeltet ligger noen hakk foran foreningen; stadig flere arbeidsplasser opererer med for eksempel enhet for rus og psykisk helse, klinikk for rus og psykiatri, osv. Men det er kanskje viktigere å hegne om den staselige spesialiteten i rus- og avhengighetspsykologi enn å forholde seg til virkeligheten – særlig nå som storebror Legeforeningen også har fått en russpesialitet?